

Ядчук Михайло
ст. гр. ФУПОм – 21
Тернопільський національний економічний університет
Skorpion_max_125@ukr.net
Науковий керівник – д.е.н., проф. Кириленко О.П.

ВИДАТКИ НА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ТА СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СТРУКТУРІ РАЙОННОГО БЮДЖЕТУ

На сьогодні ми чітко бачимо, що у значної частини населення нашої держави не вистачає власних коштів для задоволення своїх соціальних потреб. Ця ситуація склалася через певні економічні і політичні чинники - стагнація економіки, інфляція, невеликі заробітні плати, безробіття. Тому надзвичайно важливими стають питання фінансової підтримки та соціального захисту населення. Проаналізуємо видатки на соціальний захист і соціальне забезпечення населення на прикладі районного бюджету Турійського району Волинської області.

Видатки на соціальний захист та соціальне забезпечення населення є надзвичайно важливими і займають лівову частку в структурі районних бюджетів. На сьогодні існує багато видів соціальних виплат та допомогу населенню.

Серед них: фінансування заходів з відпочинку та оздоровлення дітей, пільги ветеранам війни, пільги ветеранам військової служби, ветеранам органів внутрішніх справ, громадянам які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи та ін. Держава виплачує допомогу багатодітним сім'ям, дитячим будинкам сімейного типу та прийомним сім'ям, допомогу при народженні дитини, на дітей одиноким матерям, здійснює виплати до досягнення дитиною трирічного віку, щомісячні виплати інвалідам 1 та 2 групи, підтримує малозабезпечені сім'ї.

Найбільш чисельним видом соціальних допомог на сьогодні є субсидії на відшкодування витрат населення на житлово-комунальні послуги, покупку твердого та рідкого палива, використання електроенергії.

Аналіз видатків зведеного районного бюджету за 2017 р. показав, що найбільше коштів іде на соціальний захист - 48% від всіх видатків бюджету. З одного боку це є позитивним явищем, що держава дбає про населення і допомагає йому. З іншого боку, ми розуміємо, що в державі є дуже багато людей які потребують допомоги.

Провівши аналіз видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення бачимо, що в 2015 році вони становили 45% від загальної суми видатків. Різниця між двома роками становить 18386 тис. грн. В 2015 році було здійснено на 26 389 тис.грн. менше видатків по бюджету

порівняно з планом на 2017 рік. Загалом відсоток видатків на соціальний захист не сильно відрізняється по періодах і є високим порівняно з іншими видатками як в 2015 році, так і в 2017 році.

Таблиця 1

**Видатки зведеного районного бюджету
Турійського району Волинської області за 2015 р. та 2017 р.**

Видатки	План 2017 р.		Факт 2015	
	Сума тис. грн.	Струк- тура %	Сума тис. грн.	Струк- тура %
Державне управління	8 999,6	4,5	7328,7	4,21
Правоохоронна діяльність та забезпечення безпеки держави	834,9	0,4	868,1	0,5
Освіта	55895,6	28	555091,02	32
Охорона здоров'я	18077,2	9	18304,4	11
Соціальний захист та соціальне забезпечення	96971,2	48	78585,8	45
Житлово-комунальне господарство	1609,9	0,8	2465,5	1,4
Культура і мистецтво	4738,6	2,3	4849,8	2,8
Фізична культура і спорт	39,3	0,02	678,4	0,4
Будівництво	963,1	0,5	1462,6	0,8
Сільське і лісове господарство, рибне господарство та мисливство	152,6	0,08	236,9	0,1
Транспорт, дорожнє господарство, зв'язок, телекомунікації та інформатика	963,1	0,5	799,4	0,5
Запобігання та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	58,8	0,03	60,2	0,03
Видатки, не віднесені до основних груп	11294,7	5,6	2029,7	1,2
Всього видатків	200213,4	100	173823,8	100

Вважаємо, що економічна політика нашої держави повинна бути спрямована на те, щоб підвищувати рівень розвитку економіки держави, а тим самим створювати робочі місця, зменшувати рівень інфляції, щоб працездатне населення країни було зайняте. Адже велика частина малозабезпечених сімей потребують соціальної допомоги держави у зв'язку з тим, що не мають роботи.

Хоча видатки на підтримку населення займають найбільшу частку серед інших, проте часто вони є недостатніми певним категоріям соціально-незахищеного населення. Тому, підвищення ефективності